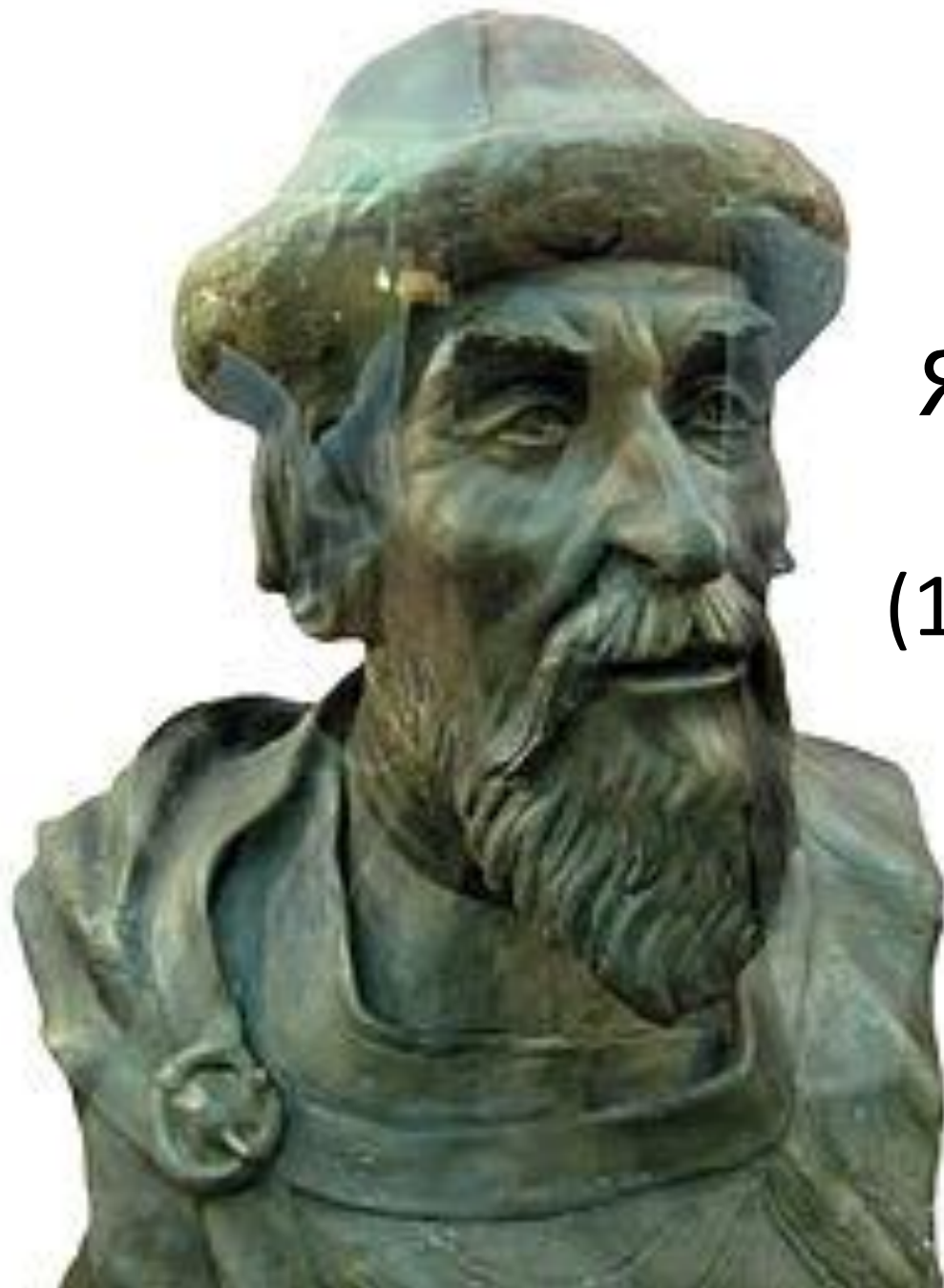

Київська Русь

Ярослав
Мудрый
(1019-1054)

Володимир Великий
(978-1015)

Олег (882-912)

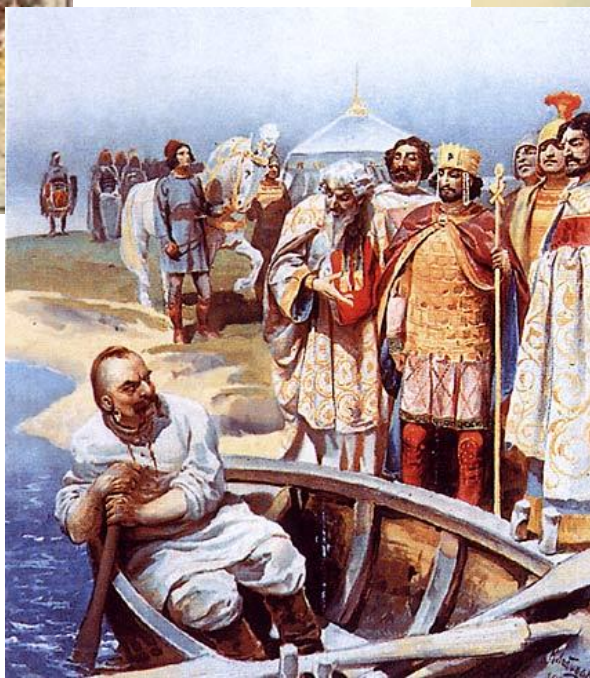
Князь
Ігор
(912-945)

Княгиня Ольга (945-964)

Святослав (964-972)

Роздробленість Русі

Володими
р
Мономах
(1113-1125)

Роман
Мстиславович
(1199-1205)

Данило Романович Галицький
(1238-1264)

esku1.ucoz.ua

Нестор Літописець

Автор Житій святих князів [Бориса і Гліба](#) та [Феодосія Печерського](#).

Вважається упорядником (за іншою версією автором) [Повісті минулих літ](#).

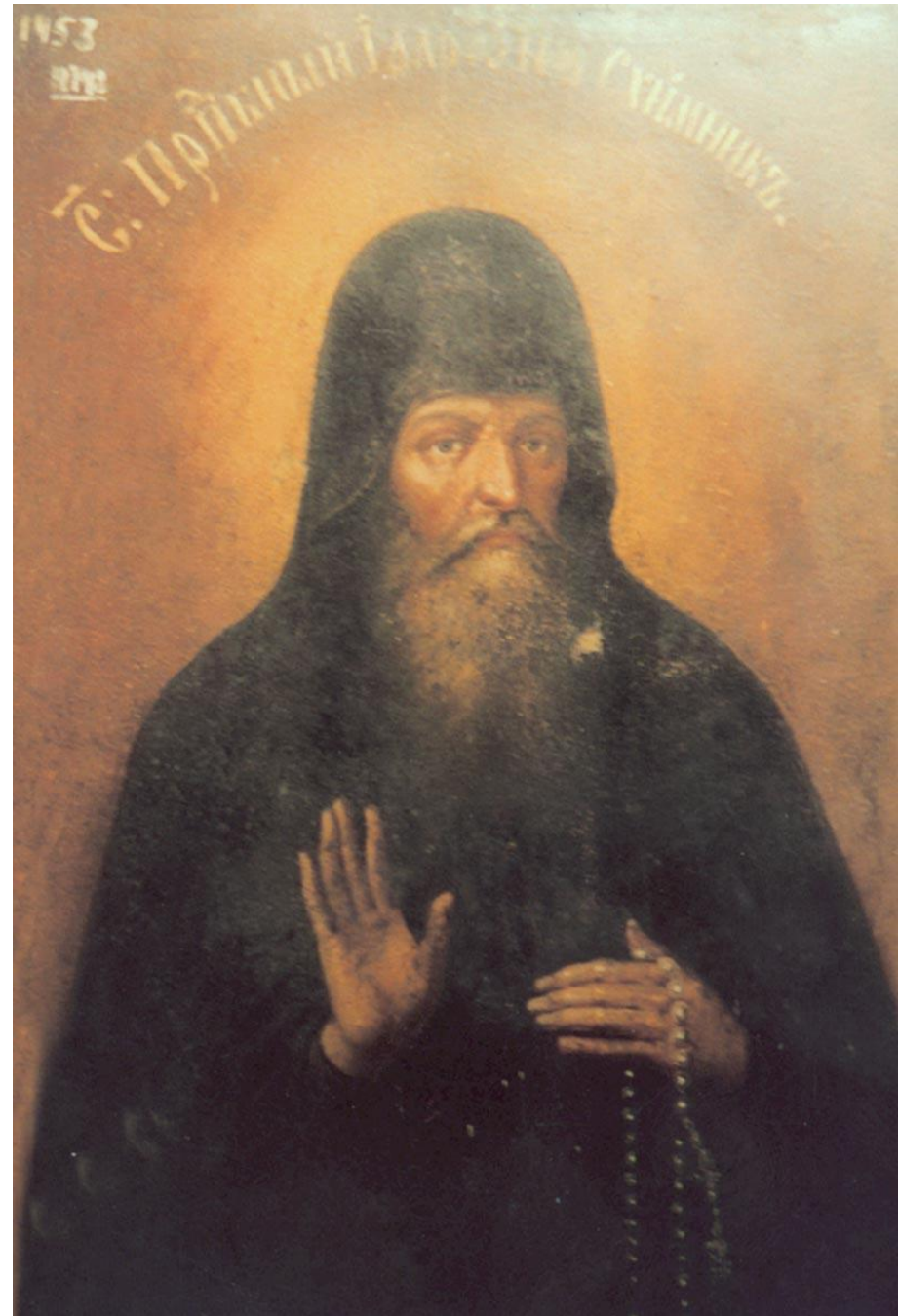
Юрій I
(1301-1308)

Іларіон
Митрополит
“Слово про
закон і
благодать”

КИЇВСЬКА ДЕРЖАВА за ПЕРШИХ КНЯЗІВ

- ▬▬▬ Руська земля – державне утворення Аскольда до 882 р.
- ▬▬▬▬▬ Державне утворення Рюрика (870–879 рр.) і Олега (879–882 рр.)
- ▬▬▬▬▬ Шлях "із варягів у греки"
- ▬▬▬▬▬ Кордони держав у другій половині IX ст.
- ▬▬▬▬▬ Похід Олега на Київ у 882 р.
- ▬▬▬▬▬ Київська держава наприкінці князювання Олега (912 р.)
- ▬▬▬▬▬ Землі, приєднані до Київської держави за князювання Ігоря (912–945 рр.)
- ▬▬▬▬▬ Кордони Київської держави у 945 р.
- - - - - Традиційний шлях полюддя
- ▬▬▬▬▬ Походи руських дружин проти візантійців і на Каспій
- ▬▬▬▬▬ Переселення кочових народів: угрів (мадярів) у IX ст.
- ▬▬▬▬▬ печенігів наприкінці IX ст.
- ▬▬▬▬▬ Східнослов'янські союзи племен
- ▬▬▬▬▬ Племена і держави, що спливали на данину хозарам на сер. IX ст.

Військо Олега підступне до Царгороду

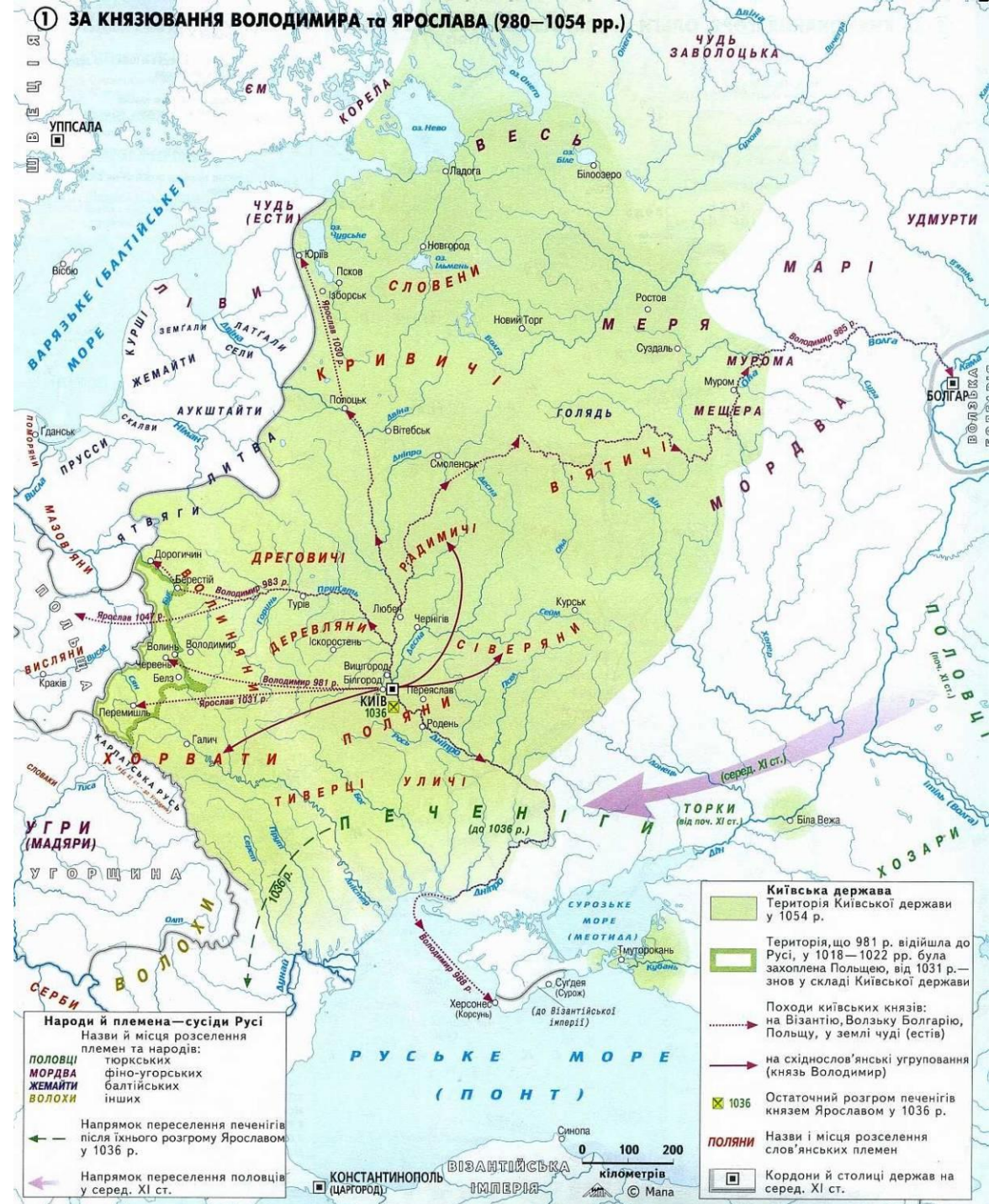

СУМ
Фінська затока
ОРЕЛА
ВЕСЬ
Ладоза
Біле оз.
ЗАВОЛОЦЬКА
ЧУДЬ
ІЖОРА
Водь
Ладоза
Білоозеро
ВОТЯКИ
ЧУДСЬКЕ ОЗ.
Новгород
оз. Лямень
СЛОВЕНИ
Ростов
МЕРЯ
ЧЕРЕМИСИ
БУЛГАР
ВОЛЗЬКА
БУЛГАРІЯ
КОРСЬ
ЛІВИ
Ізборськ
Псков
Муром
В'ЯТИЧІ
МОРДВА
БУРТАСИ
Волга
ЖМУДЬ
ЛАТГАЛИ
КРИВИЧІ
Смоленськ
ЯТВЯГИ
ЛИТВА
Полоцьк
РАДИМИЧІ
Любеч
ОСІВЕРЯНИ
Чернігів
ДОН
ВІЛНІЯНИ
ДЕРЕВЛЯНИ
Іскоростень
Переяслав
КИЇВ
ПОЛЯНИ
БІЛІ ХОРВАТИ
ПЕЧЕНІГИ
Саркел (Біла Вежа)
ІТІЛЬ
ХОЗАРСЬКИЙ КАГАНАТ
ТИВЕРЦІ
УЛИЧІ
Дніпро
АЗОВСЬКЕ (СУВОЗЬКЕ) МОРЕ
Тмутаракань
Кубань
КАСОГИ
АЛАНИ (ЯСИ)
Перяславець
Корсунь
Доростол
ПРЕСЛАВА
БОЛГАРСЬКЕ ЦАРСТВО
Дунай
ЧОРНЕ (РУСЬКЕ) МОРЕ
Філіппополь
Адріанополь
КОНСТАНТИНОПОЛЬ (ЦАРГОРОД)
ВІЗАНТІЙСЬКА ІМПЕРІЯ

1 ЗА КНЯЗУВАННЯ ВОЛОДИМИРА ТА ЯРОСЛАВА (980–1054 рр.)

Народи й племена — сусіди Русі
 Назви й місця розселення племен та народів:

- ПОЛОВЦІ** — тюркських племен
- МОРДВА** — фіно-угорських племен
- ЖЕМАЙТИ** — балтійських племен
- ВОЛОХИ** — інших племен

← Напрямок переселення печенігів після їхнього розгрому Ярославом у 1036 р.

← Напрямок переселення половців у серед. XI ст.

Київська держава
 Територія Київської держави у 1054 р.

Територія, що 981 р. відійшла до Русі, у 1018–1022 рр. була захоплена Польщею, від 1031 р. — знов у складі Київської держави

Походи київських князів: на Візантію, Волзьку Болгарію, Польщу, у землі чуді (естів)

→ на східнослов'янські угруповання (князь Володимир)

⊗ 1036 — Остаточний розгром печенігів князем Ярославом у 1036 р.

ПОЛЯНИ — Назви й місця розселення слов'янських племен

▣ Кордони й столиці держав на серед. XI ст.

СВЯТЫЙ

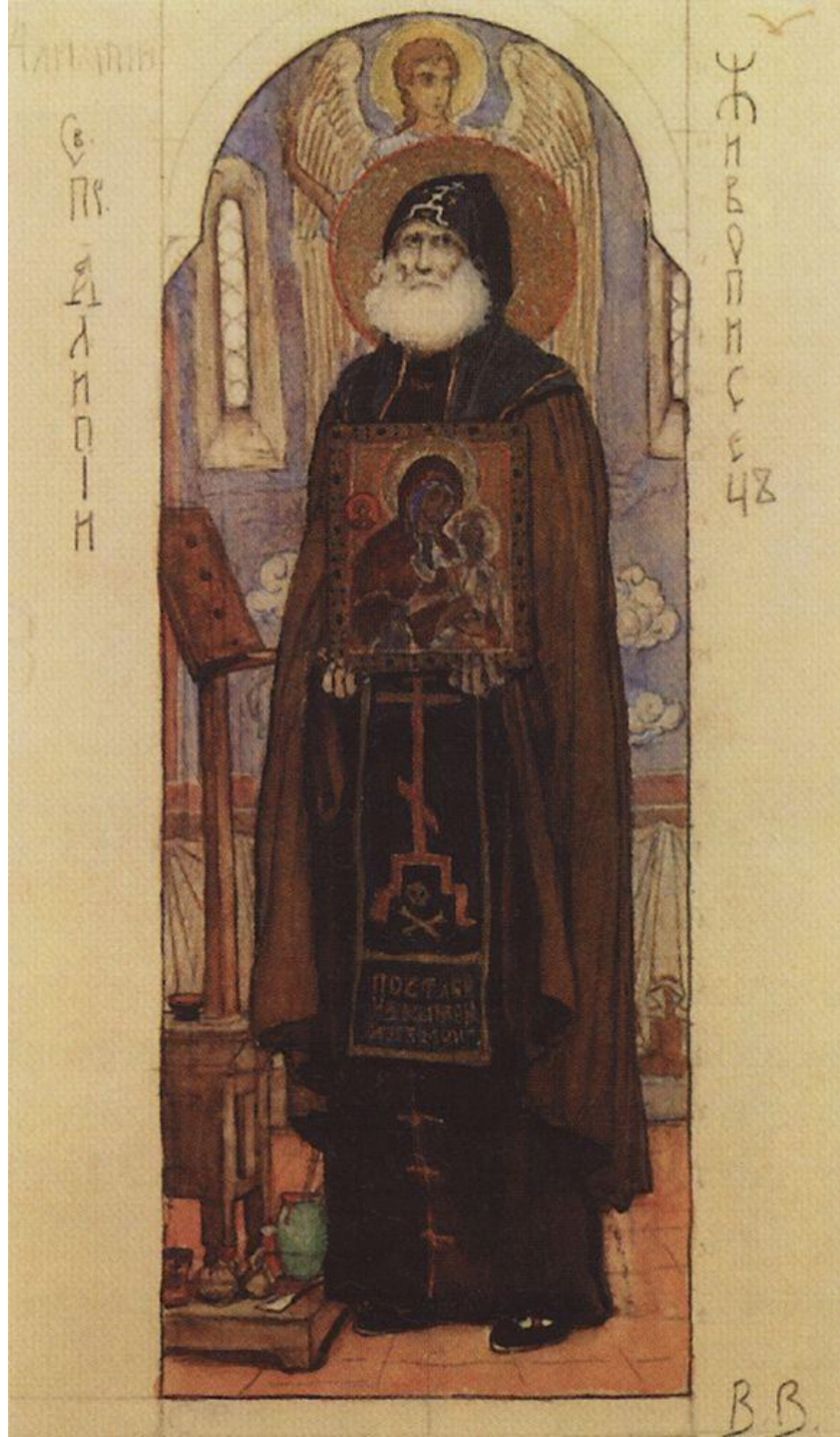
СВ. ПР. АЛНДИН

УНВОПНСЕЧЪ

ВВ

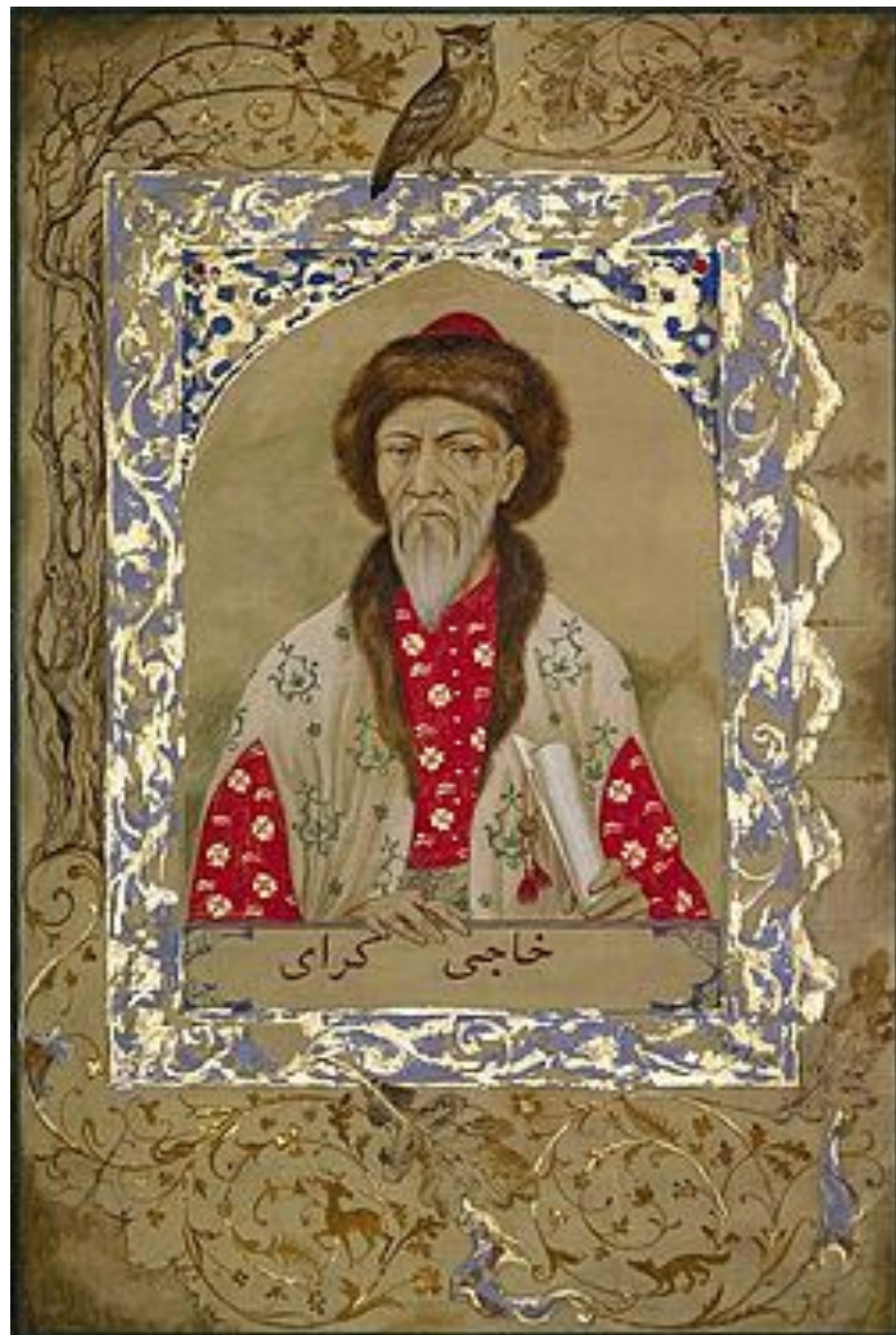

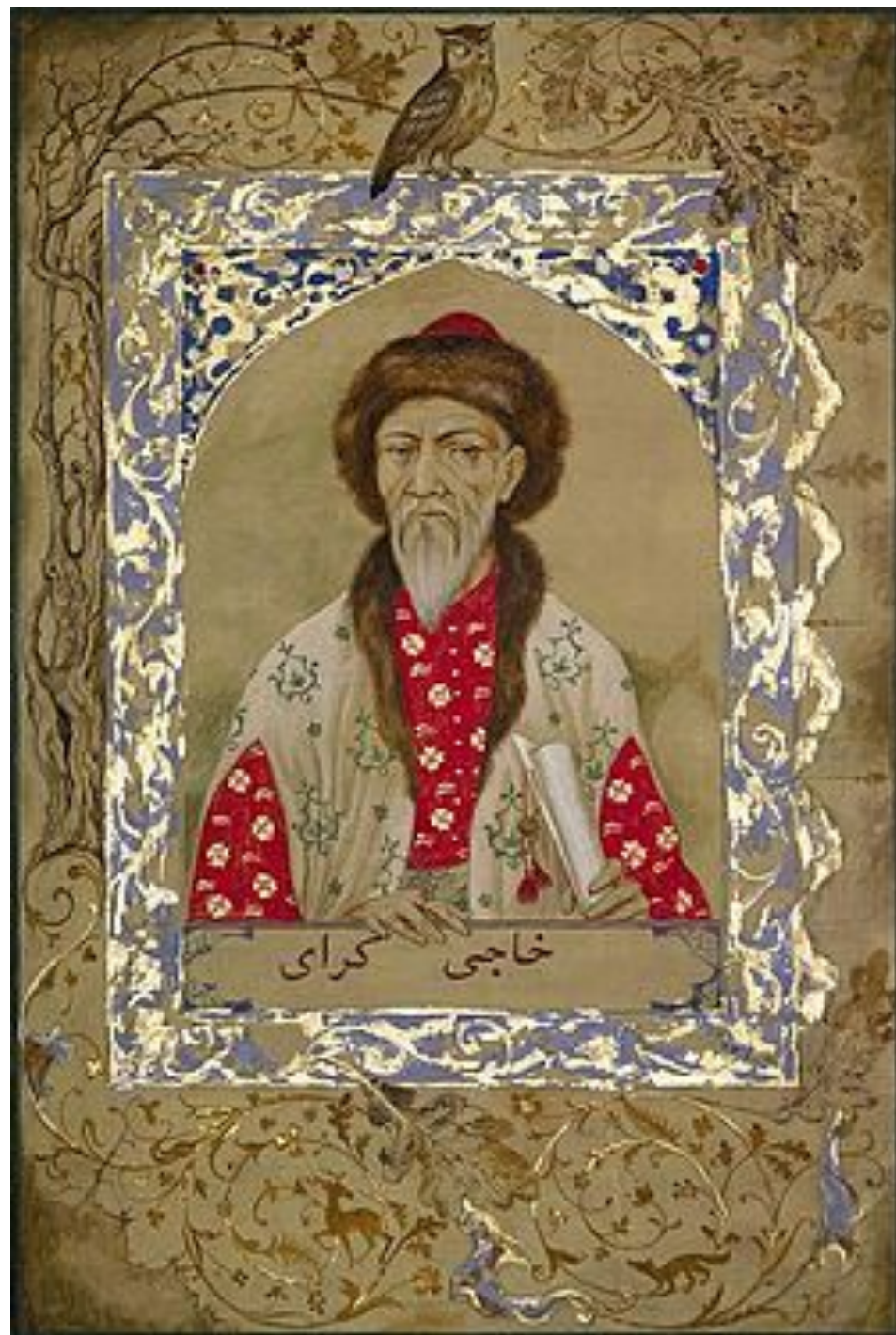
Преподобний Аліпій
(Алімпій, Олімпій)
Печерський (близько
*1050 — †1114) —
православний святий,
київський мозаїст
і живописець, ювелір
та лікар, чернець Києво-
Печерського монастиря

Українські землі у складі
Великого князівства
Литовського
(2 пол. XIV-XV ст.)

خاجی سکرای

**Гаджи I Гірей
Кримськотатарсь
кий державний,
політичний і
військовий діяч.
Засновник Кримс
ького ханства,
перший кримськи
й хан
(1427–1456,
1456–1466)
з династії Гераїв.**

**Костя́нтин Іва́нович
Остро́зький
(1460 — 11 вересня 1530)
Військовий і державний
діяч Великого
Князівства Литовського**

Magister Georgius Drohobicz de Russia.

Юрій Дрогобич
(*бл. 1450,Дрогобич —
†4 лютого 1494, Краків) — п
ольський науковий
діяч руського
(українського) походження
епохи Відродження. Філософ,
астроном,астролог,
доктор медицини.

Народився
в Дрогобичі, Руське
воєводство,Королівство
Польща. Професор,
ректор Болонського
університету (Італія),
професор Краківського
університету (1487-1494).

Magister Georgius Drohobicz de Russia.

Козацька доба

**Петро́ Кононович
Конаше́вич-Сагайда́чний
(бл. 1582 - 10 квітня
(20 квітня) 1622,) —
український полководець
та політичний діяч,
гетьман реєстрового
козацтва, кошовий отаман
Запорізької Січі.
Організатор успішних
походів запорозьких
козаків проти Кримського
ханства, Османської
імперії та Московського
царства.**

*Митрополит Іпатій Потій
(світське ім'я- Адам Львович
Потій*

*(1541, — 1613, Володимир-
Волинський) — державний
діяч Речі*

*Посполитої, клірик Православної
(до 1596) та Уніятської церков
(з 1596). Митрополит Київський,
Галицький та всієї Русі (26
вересня 1599 — 18 липня 1613),
предстоятель Унійної церкви.*

*Один із організаторів
Берестейської унії (1596).*

Петро́ Моги́ла
(нар. 31 грудня 1596
(10 січня 1597),
Сучава — пом. 1 (11)
січня 1647, Київ) — молдов
ський боярин,
український політичний,
церковний і освітній діяч
Речі Посполитої,
архімандрит Києво-
Печерського
монастиря з 1627 року,
Митрополит Київський,
Галицький і всієї
Русі з 1632 року.
Канонізований
Церквою 1996 року.

Борéцький Ів́ан Матв́йович
гербу Голобок, чернече ім'я Йов (1560,
Бірча, Галичина —
2 березня 1631) — український
церковний, політичний
і освітній діяч, Митрополит Київський,
Галицький і всієї Руси (1620–1631),
педагог, ректор Львівської братської
школи, перший ректор Київської
братської школи, полеміст, святий,
письменник. Духовний та політичний
наставник Петра Могили.

Богдан (Зиновій-Богдан) Михайлович Хмельницький (нар. 27 грудня 1595 (6 січня 1596) - пом. 27 липня (6 серпня) 1657) — український військовий, політичний та державний діяч. Гетьман Війська Запорозького, очільник Гетьманату (1648–1657).

Іва́н Богу́н (нар. ? — пом. 17 лютого 1664) — український військовий і державний діяч, козацький полководець часу Хмельниччини, полковник подільський, згодом — кальницький і паволоцький

Іва́н Виго́вський
(нар.
бл.1608, Овруч — пом.16 б
ерезня 1664,
Вільховець,
Звенигородського
району) — український вій
ськовий, політичний і
державний діяч. Гетьман
Війська Запорозького,
головакозацької
держави у Наддніпрянські
й Україні (1657–1659)

Павло Тетєря, (1620–1622 — початок квітня 1671) — український дипломат, військовий, політичний і державний діяч. Гетьман Війська Запорозького, голова козацької держави Правобережної України (1663–1665). До 1648 року був писарем ґродського суду у Володимирі-Волинському, 1649 — Переяславського полку, із 1653 — переяславський полковник. Був у складі українського посольства в Москві у березні 1654 року для оформлення Переяславської угоди. Ставши гетьманом, проводив політику на відрив України від Московії.

Петро́ Дороще́нко
(1627 — 19 листопада 1698) —
визначний український військовий,
політичний і державний
діяч. Гетьман Війська
Запорозького Правобережної
України (1665—1676),
очільник Гетьманщини (1668—1670).
Козацький полковник,
учасник Хмельниччини та козацько-
московської війни. Гетьманування,
котре припало на добу Руїни,
провів в постійних війнах, як з
зовнішніми так і внутрішніми
супротивниками.

Іва́н Брюхо́вецький
(*1623 — †17 червня
1668) — український
військовий,
політичний і
державний діяч.
Гетьман Війська
Запорозького, голова
козацької держави на
Лівобережній Україні
(1663–1668).
Представник
шляхетського роду
Брюховецьких.

Іва́н Сірко
(1605 (1610) — † 1680)
— подільський
шляхтич, козацький
ватажок, калницький
полковник,
легендарний кошовий
отаман Запорозької
Січі й усього Війська
Запорозького
Низового. Здобув
перемогу в 65 боях.

Юрій Хмельницький (*бл.1641 - †1685 (?)) — військовий, політичний і державний діяч. Гетьман Війська Запорозького, очільник Гетьманщини (1659-1663). Князь України у васалітеті Османської імперії (1677-1681). Представник козацького роду Хмельницьких. Другий син Богдана Хмельницького.

Дем'ян Гнатівич
Многогрішний (Ігнатович)
(1631, Короп — 1703,
Селенгінськ) — 3-й
Гетьман Лівобережної
України — голова
козацької держави
(1669–1672). Прихильник
політики Гетьмана Петра
Дорошенка, під час
правління прагнув
інтеграції обох боків
Дніпра під протекторатом
Османської імперії.

Іва́н Самоїло́вич (*? — †1690) — гетьман Війська Запорозького, політичний та військовий діяч, реформатор, очільник Гетьманщини Лівобережної України та «Обох боків Дніпра» (від 1676 р.).

Намагався приєднати до козацьких територій Слобожанщину, але невдало. Закінчив своє життя у засланні внаслідок змови князя Василя Голіцина та частини старшини на чолі з Іваном Мазепою.

